

Dedinszky Gyula

Készítette: Tóth Andrea, 12/E osztályos tanuló

Születése, gyermekkora

- Született: 1905. március 24-én, Dunagáloson
- Apja: evangélikus lelkész volt
- Anyja: Stollman Anna, lelkészi családból származott
- Testvérei: János (bátyja), Anna (nővére)
- Szerény körülmények
- Szülők értelmiségi képzettsége

Tanulmányok 1.

- Elemi iskola alsó három osztálya
- Elemi iskola negyedik és a gimnázium első osztálya
- békéscsabai Rudolf Gimnázium tanulója
- Békéscsabán érettségizett 1923-ban
- Pécsi Erzsébet Tudományegyetem Evangélikus Hittudományi Kar
- 1928 szeptembere: Budapesten szentelték lelkésszé

Háborús események

- Első világháború kitörése (1914-1918)
- Őszirózsás forradalom (1918. október 30-31.)
- Spanyoljárvány, influenza pusztítása

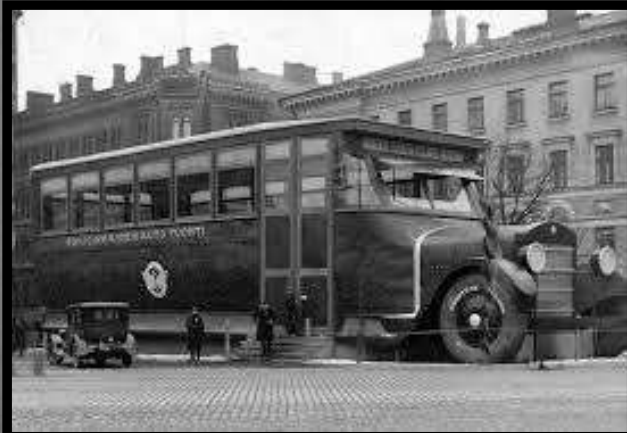

— A spanyol betegség Pécsen is föllépett. A spanyol betegség Magyarországra is megérkezett. A fővárosi lapok már napok óta hírt adnak a betegség trejedéséről. Kérdést intéztünk a város tiszti főorvosához, *Ludvig Ferenc* drhoz, hogy Pécsen még nem lépett-e fel a spanyol járvány.

Külföldi tanulmányút

- Teológiai tanulmányai vége felé
- Külföldi ösztöndíj lehetőség
- Először Bázélbe küldték volna
- Minden vágya volt kijutni Finnországba
- 1927. szeptemberében Helsinkibe utazott, első magyar evangélikus teológus-ösztöndíjasként

Szerelme, gyermekei

- Missziói út
- Első találkozásuk:
Győrött
- 1931. szeptember 15-
én házasságot kötöttek
- Nehéz körülmények
- Első fiuk: 1932. június
12-én született
- Második fiuk: 1933.
július 3-án jött a
világra

Lelkészi munkássága

- Kezdetre: Kiskőrös
- Evangélikus felekezet támadása
- Ínséges idők -> háború utáni állapot
- Szekták tevékenysége
- Széleskörű, szorgalmas, lelkiismeretes
- Felelősség és szeretet minden ténykedésében
- Templomba járás fellendülése
- Elevenebb egyesületi munka

Békéscsabai kötődése

- Békéscsabán érettségizett
- 1941. ősze: két lelkeszi állás megüresedése -> Szeberényi Lajos Zsigmond és fia, Szeberényi Gusztáv elhalálózása
- 1942. május 18-a: Rohály Mihály esperes beiktatta
- Békéscsabai parókus lelkeszi állás

Szeberényi
Lajos
Zsigmond

Szeberényi
Gusztáv

Az egyház és a kommunista állam

- Ordass Lajos püspök meghurcoltatása, bebörtönzése
- 1948 táján: egyházi élet korlátozása -> ellenkezés kiváltása
- Államosítások -> anyagi veszteség
- Szlovák-magyar lakosságcsere
- 1949: vádak ellene: demokráciaellenes működés, pánszlávizmus
- Osusky püspök megghiúsult propagandabeszéde
- 1950. március 25. – augusztus 8.: felfüggesztették
- Választóvonal: helytörténet, néprajz iránti érdeklődés

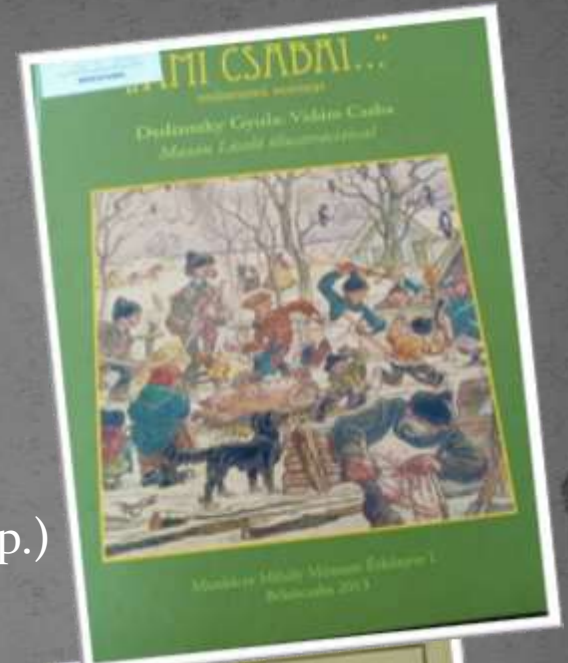
Ordass Lajos

Helytörténész

- Legtermékenyebb időszaka: 1960-as évek
- Megyei és országos versenyek megnyerése
- Békési Élet című lap
- 1979: Vidám Csaba
- Magyarországi Szlovákok Néprajza
- 1975: A parasztok élete a csabai tanyákon
- 1979: Csabai kolbász
- 1981: Disznótorból származó termékek Békéscsabán

(Saját kép.)

Néprajzkutatás

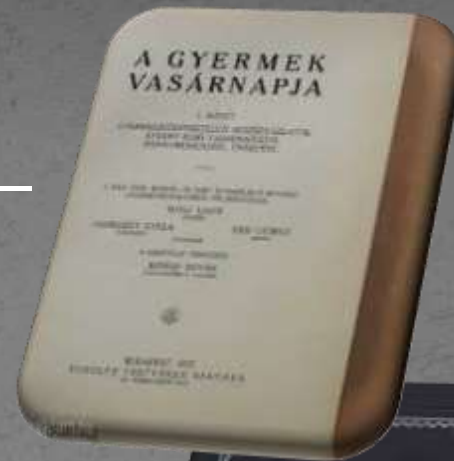
- Karakteres alapmotívuma: szlovákok szorgalma és munkaszeretete
- Néprajzkutató elődök: Bél Mátyás, Tessedik Sámuel, Skolka András, Haan Lajos, Rell Lajos,
- Békési Élet: könyvészeti, oktatástörténeti, egyháztörténeti írások
- 1975: Národopis Slovákov
- Pontos, érzékletes leírás; hiteles, dokumentatív ábrázolás

(A két utolsó kép saját.)

Művei

- A gyermek vasárnapja (1937-39) – kétkötetes gyermekprédikációs gyűjtemény -> gyermekmunka segítése
- 1986: Szól a harang című könyvecske
- 1986: Hat néprajzi tanulmány
- 1987: A szlovák betű útja Békéscsabán – „Fekete könyvek” kultúrtörténeti sorozat
- Legfontosabb témaköre: népi vallásosság

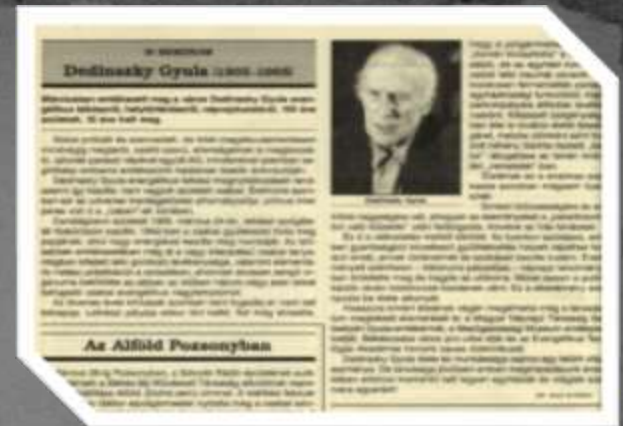
Művei/Fordításai

- Kiskőrösi emlékmorzsák: 1928-1942
- A „lappok vallása”: 1930. március – Emmaus felé
- Karjalainen Elina: Az öreg fenyőfa
- Kivekas, Mikko: Mindig kell imádkozni – Evangélikus Élet

Nyugdíjas évei, temetése

- Nyugdíjas korában alapos kutatómunkákat végzett
- Tanulmányai: Békéscsaba néprajzi és helytörténeti értékei
- 1981: Sebestyén Gyula- emlékérem
- „Békéscsaba városáért” kitüntetés
- 1994. május 22-én hunyt el
- Emléktáblája: Szent István tér 20. szám alatti parókia falán

Források

- Internetes források:

- <https://mek.oszk.hu/03300/03392/03392.htm>

- <https://www.oslovma.hu/XXX/CsabaiEl.pdf>

- <https://bekescsaba.hu/ertektar/kulturalis-orokseg/dedinszky-gyula-eletmuve>

- https://epa.oszk.hu/04100/04140/00702/pdf/EPA_04140_evangelikus_elet_2005-11.pdf

- Könyvalapú források:

- Békéscsabai Evangélikus Gimnázium kulturális folyóirata: Várunk

- Csabai Arcok

- Csabai Értéktár

Köszönöm a figyelmet!

„A betű és az abban rejtett tudás idővel dacoló hatalom...”

(Dedinszky Gyula)